

Syster Astrid tänker på allt detta medan hon går vägen fram och låter bliken svepa över de välkända föremålen. Därframme reser sig den väldiga spisebaracken mot skyn. Den är strax färdig och nu skall den svenska efterkrigsexpansionen draga in där med sina panner och grytor. Många sända bud efter sina anhöriga sydvär, många ordna och planera för att få hit arbetare som skall kunna bygga upp den förstörda byn igen. Nu skall det finnas mat att få. Nu behöver man ej längre leva på torrskaftning, som man gjort under så lång tid. Byns vice ordförande berättar, att då han och familjen flydde upp i fjällen undan tyskarna, had man t.ex. endast ett halvt kilo smör att leva på under tre månader. Ja, många har haft det svårt, och många äro de som vänta på frälsningssoldaternas instats här.

Gamle Ole kommer vägen fram, stannar och hälsar. Han är nu 72 år gammal och f.d. soldat. Sin paraduniform lyckades han rädda, och den är det varmaste han nu kan ha på sig i vinterkylan. Han är ej bitter, gamle Ole, men han ser sorgsen ut då han berättar om huru man slaktade hans enda ko och de två fåren, hur man brände hans lilla stuga och om huru han måst tillbringa hela sommaren i det fria. Nu har han fått sig en liten torftighyddas igen. Den är ej varm, men den går att bo i. Han går varje dag och besöker danskarna, och nu när vi skall börja servera mat, skall han bli vår fasta spisevärd. Livet har farit hårt fram med hans lilla värld, men han, trots allt, glad och nyter, gamle Ole.

Klockan är nu ungefär 12 på dagen. Syster Astrid stannar ett tag och ser upp mot himlen. Månen skiner genom molntäcket, yrsnön pinar genom mörk och ben, det är kallt i dag. Stämningen man erfar vid denna tid på året kan närmast jämföras med den man känner under en total solförmörkelse. Vore det ej för att månens bleka ljus ibland genomträngde täcknet, skulle mörkret vara tätt över bygden. Solen gick ned den 21 november och kommer ej att visa sig förrän den 2. februari. Genom diset kan man skymta Karlavagnen och Polstjärnan, den senare tycks befinna sig rakt över ens huvud. Det är "mörke-tiden" som härskar, och många äro de, som under denna tid äro allvarliga och dystra till sinnes. De vänta på våren och solens återkomst. Ett par män stå vid vägkanten och samspråka. "Kan Du tänka dej, förra vintern då jag var evakuerad söderut, såg jag solen på själva julaften!" "Kan man tänka sej!"

Syster Astrid faller i tanke och minns den dagen då hon tillsammans med ett par officerare från Frälsningsarmén i Sverige steg i land här. Tänk, i morgon är det julaften och vi ha upplevat så mycket redan. Huru många livsöden har man ej fått blicka in i, huru många tragedier har man ej hört berättas om, huru många obotliga skador har ej tillfogats detta folk! Hon ser för sin inre syn kvinnan, som under ett flyganfall sökte undkomma ned i källaren med sitt lilla, två-årigt barn på armen. Men försent. En granat från flygplanets kanoner sliter båda fötterna av den lilla, och där ligger hon medvetslös bredvid sitt lilla döende barn oförmögen att rädda dess liv. Eller invaliden, som stilla och försynt går sin väg fram. Blott sällan förmås han till att berätta om olyckan, men då han ser en frälsningsuniform, kommer den spontant, berättelsen om det lilla kustfartyget som blev sänkt av en flygbomb. "Se, det var så, att det fanns ett par kvinnliga frälsningsofficerare med ombord, och de blevo båda dödade. Själva slungades jag av lufttrycket överbord och räddades, med frälsningsofficerarna, de gingo bort, eller, rättare sagt, de gingo säkert hem, hem till ett bättre land." - Eller hon erinrar sig den spännande resan med den lilla fiske-"sköiten": "Nordlys" de åtta timmar i hårt väder till Vardö sjukstuga. En mor hade blivit allvarligt sjuk och samtidigt bröt hennes lille fyraårige gutt ena benet. De fradgande vågorna slog över i ett och de sjuka hade det ej lätt. Ja, för att vara ärlig, hade hon ju ej haft det så lätt själv heller förstas, ty sjösjukans alla kval hade gjort sig påminda. Men de sjuka komma fram i alla fall och det var ju huvudsaken. Hon minnes familjen, där modern endast en vecka efter att ha givit livet åt en liten gutt, måste föras till samma sjukstuga. Mannen måste också med, han skulle opereras, och den lille nyfödde, hur skulle man få med honom? Det gick dock, även den färden, och gamla svärmor skötte om huset medan den största pojken skötte om kon och fåren. Hon erinrade sig mannen som oroligt kommit och omtakat, att hans hustru, som snarare väntade den sjunde lille världsmedborgaren, var ganska sjuk. Skulle syster kunna vara till hands då? Det finns ju ingen läare, och ibland kan ju vädret vara så.